Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001647

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-05-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Верецун Андрій Леонідович
2. Andrii Veretsun

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 211

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина

Галузь / галузі знань: ветеринарна медицина

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 62630 Ветеринарна медицина

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: 211 ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9097

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.41, 68.41.32, 68.41.41, 68.41.53, 68.41.63

Тема дисертації:

1. ЕПІЗООТОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ, БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ІЗОЛЯТІВ ВІРУСУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ СЕРОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ІНФЕКЦІЙНОГО ЛАРИНГОТРАХЕЇТУ

2. Epizootological monitoring, biological properties of viral isolates and improvement of serological diagnostics of infectious laryngotracheitis.

Реферат:

1. Дисертаційна робота виконана у відділі хвороб птиці та молекулярної діагностики Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» відповідно до завдань: 38.01.02.02. Ф «Встановити еко географічні особливості збудників економічно значимих вірусних інфекційних захворювань (корона , бірна , герпес , цирко , покс та параміксовірусної етіології) сільськогосподарської птиці в різних регіонах України» (номер державної реєстрації 0116U000230) та 34.01.01.07 П «Розроблення сучасної системи моніторингу, прогнозування, специфічної профілактики та контролю вірус-бактеріальних асоціацій у сільськогосподарської птиці в рамках концепції «Єдиного здоров'я» у зв'язку зі світовою глобалізацією та змінами клімату» (номер державної реєстрації 0121U108373).

На сьогодні одним з найактуальніших питань забезпечення епізоотичного благополуччя птахівництва є проблема вірусних інфекційних захворювань сільськогосподарської птиці. Інфекційний ларинготрахеїт відноситься до так званих «економічно значущих» інфекційних захворювань у країнах з розвиненим промисловим птахівництвом. Вірус інфекційного ларинготрахеїту не представляє небезпеки для здоров'я людини та не викликає у неї захворювання, але, у той же час, він є небезпечним для свійської птиці. Це захворювання є достатньо поширеним у світі та найбільш часто реєструється в країнах, де є велика частка промислових птахівничих господарств. Особливістю цього захворювання є його перебіг в субклінічній, латентній, асоційованій формі на фоні вакцинації, що суттєво ускладнює діагностику та профілактику. Крім того, здатність вірусу до генетичних змін призводить до зміни патогенності, ускладнює його профілактику, тому відслідковування будь яких змін у генетичній структурі вірусу, а відповідно і змін у патогенності циркулюючих штамів, має велике значення для подальшої профілактики та боротьби з цим захворюванням. Ще однією важливою особливістю є симптоматика інфекційного ларинготрахеїту. Це респіраторний вірус, який уражає дихальну систему, та його треба диференціювати від таких особливо небезпечних інфекцій як грип, ньюкаслська хвороба, бактеріальні інфекції, тож актуальним є вдосконалення лабораторної діагностики. У зв'язку з цим, дисертаційна робота присвячена епізоотологічному моніторингу та вивченню поширення вірусу інфекційного ларинготрахеїту курей у промислових та присадибних птахівничих господарствах різних регіонів України, виділенню збудника ІЛТ від хворих та загиблих курей, вивченню їх біологічних властивостей із диференціацією походження вірусів від вакцинних або польових, а також удосконаленню лабораторної серологічної діагностики інфекційного ларинготрахеїту в Україні. У роботі представлено комплексні результати польових та лабораторних досліджень, які були проведені в період 2017□2024 років, які включають серологічний моніторинг, вірусологічні, молекулярно генетичні дослідження, патотипування збудника, його філогенетичний аналіз та вдосконалення лабораторної серологічної діагностики за рахунок розробки вітчизняної технології виготовлення ІФА тест системи для виявлення специфічних антитіл до вірусу ІЛТ. Наукова новизна результатів роботи полягає у комплексному епізоотологічному моніторингу інфекційного ларинготрахеїту курей у птахівничих господарствах різних типів (промислові та присадибні) у різних областях України в період 2010–2024 рр., який включав серологічні, вірусологічні та молекулярно генетичні дослідження. Уперше в Україні вивчено серопревалентність у невакцинованих та вакцинованих курей у птахівничих господарствах різних типів. Із патологічного матеріалу загиблих та хворих курей виділено нові ізоляти вірусу ІЛТ. Вивчено біологічні властивості українських ізолятів вірусу ІЛТ, виділених від птиці з промислових та присадибних птахівничих господарств (їх здатність викликати аглютинацію еритроцитів, здатність до репродукції в курячих ембріонах тощо). Відтворено захворювання в умовах лабораторії та визначено, які гістологічні зміни з'являються під впливом цього вірусу, а також оцінено наслідки цих змін. Уперше в Україні за результатами вірусологічних досліджень, а також подальших молекулярно генетичних досліджень, установлено циркуляцію як вакциноподібних, так і польових ізолятів вірусу ІЛТ. Уперше проведено часткове секвенування геному вірусу ІЛТ, філогенетичний аналіз ізолятів, що циркулюють в Україні серед свійської птиці, та встановлено походження збудника. Уперше в Україні розроблено регламент отримання антигену вірусу ІЛТ для тест системи ІФА для визначення специфічних антитіл до вірусу ІЛТ. Відпрацьовано технологічний регламент постановки реакції, виведено формулу для обліку результатів тестування і визначено позитивно негативний поріг для діагностичної оцінки отриманих даних. Проведено визначення показників якості розробленої тест системи ІФА у порівнянні з закордонними аналогами.

2. Ensuring the epizootic safety of poultry farming is of the utmost importance. Viral infectious diseases of poultry are a pressing concern in this regard. Infectious laryngotracheitis, for example, is one of the so called 'economically significant' infectious diseases in countries with developed commercial poultry production. While the infectious laryngotracheitis virus does not pose a threat to human health and does not cause disease in humans, it is dangerous for poultry. This disease is prevalent worldwide, particularly in countries with a high density of industrial poultry farms. A distinctive feature of infectious laryngotracheitis is its ability to manifest as a subclinical, latent form in vaccinated poultry, which complicates diagnosis and prevention. The virus's ability to

undergo genetic changes, which alter its pathogenicity, poses a significant challenge in preventing the disease. Therefore, it is crucial to closely monitor any changes in the genetic structure of the virus, as these changes can directly impact the pathogenicity of the circulating strains. Another key aspect to consider is the symptoms of infectious laryngotracheitis. This is a respiratory virus that affects the respiratory system. It must be differentiated from particularly dangerous infections such as influenza, Newcastle disease, and bacterial infections. Therefore, it is important to improve laboratory diagnostics. In this regard, the dissertation is devoted to the following: epizootological monitoring and the study of the spread of infectious laryngotracheitis virus in chickens in industrial and backyard poultry farms in different regions of Ukraine, isolation of the ILT pathogen from sick and dead chickens, study of their biological properties with differentiation of the origin of viruses from vaccine or field viruses, improvement of laboratory serological diagnosis of infectious laryngotracheitis in Ukraine. The work presents the comprehensive results of field and laboratory studies conducted from 2017 to 2024. These studies include serological monitoring, virological and molecular genetic studies, pathotyping of the pathogen, its phylogenetic analysis, and improvement of laboratory serological diagnostics through the development of a domestic technology for the production of an ELISA test system for the detection of specific antibodies to ILT virus.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Veretsun A., Stegniy B., Usova L., Rula O., Muzyka D. The Experimental Infection of Vaccine-like Isolates of Infectious Laryngotracheitis Virus Isolated in Ukraine in 2010–2012. Veterinarija ir Zootechnika. 2021;79(2):25-31. (Scopus)
- Veretsun A., Stegniy B., Rula O., Bolotin V., Stegniy A., Gerilovych A. et al. Molecular and genetic characterization of avian laryngotracheitis virus isolates obtained in Ukraine. Agricultural Science and Practice. 2021;8(1):37-46 (Web of Science Core Collection)
- Музика Д.В., Верецун А.Л., Стегній А.Б., Рула О.М., Усова Л.П. Виділення та ідентифікація епізоотичного ізоляту вірусу інфекційного ларинготрахеїту. Вет. медицина: міжвід. темат. наук. зб. Харків, 2018. Вип. 104. С. 137-142 Фахове видання категорії Б
- Верецун А., Рула А., Усова Л., Музика Д. Циркуляція вірусу інфекційного ларинготрахеїту у птахівничих господарствах України у 2009-2020 роках. Ветеринарна біотехнологія. 2021. (38):21-35. DOI:10.31073/vet_biotech38-02 Фахове видання категорії Б
- Верецун А. Л. Очистка та концентрування антигену для ІФА з використанням епізоотичних ізолятів вірусу інфекційного ларинготрахеїту, виділених в Україні/ Верецун А. Л., Усова Л. П.// Вет. медицина: міжвід. темат. наук. зб. Харків, 2021. Вип. 107. С. 65 – 70 DOI: 10.36016/VM-2021-107-11
- Усова, Л. П., Музика, Д. В., Стегній, Б. Т., Верецун, А. Л., & Рула, О. М. Тест-система для визначення антитіл до вірусу інфекційного ларинготрахеїту імуноферментним методом (Патент на корисну модель UA 147074). Національний орган інтелектуальної власності Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». 2021 https://sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1587091.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0121U108373 0116U000230

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Музика Денис Васильович
2. Denis Myzuka

Кваліфікація: д. вет. н., старший науковий співробітник, 16.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1598-6338

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радзиховський Микола Леонідович
2. Mykola Radzykhovskyi

Кваліфікація: д. вет. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0518-8148

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петров Роман Вікторович

2. Roman Petrov

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6252-7965

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юрко Поліна Сергіївна

2. Polina Yurko

Кваліфікація: к. вет. н., с.д., 16.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4870-1570

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зленко Оксана Борисівна

2. Oksana Zlenko

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4357-0762

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини"

Код за ЄДРПОУ: 00497087

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 83, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ващик Євгенія Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ващик Євгенія Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ващик Євгенія Володимирівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна